

ju.remissvar@regeringskansliet.se
och med kopia till
ju.da@regeringskansliet.se

Remissvar gällande lagrådsremiss Skärpta krav för offentliga biträden och höjda kompetenskrav för tolkar i migrationsärenden
(Ju 2024/02299)

Migrationsverket ser positivt på de förslag som presenteras i utkastet till lagrådsremiss. Lagförslagen innebär att Migrationsverket ges förutsättningar att tillförsäkra den sökande ett offentligt biträde som har den utbildning och kunskap som krävs för att denne ska kunna utföra sitt uppdrag. Den nya ändamålsbestämmelsen i utlänningsdatalagen (2016:27), som uttryckligen anger att Migrationsverket och Polismyndigheten får behandla personuppgifter för bedömning av en persons lämplighet för uppdrag som offentligt biträde eller tolk, kommer att underlätta för Migrationsverket vid förordnande av ett offentligt biträde. Migrationsverket vill särskilt lyfta fram och kommentera följande av utredningens förslag.

Behörighetskraven för offentliga biträden bör skärpas och förtydligas

Ett offentligt biträde företräder personer som befinner sig i utsatta situationer och bör därför vara kunnig och i övrigt lämplig för uppdraget. Förslaget som tydligt slår fast vilka krav som ska tillämpas vid förordnande av offentliga biträden är en förutsättning för en rättssäker migrationsprocess. De skärpta behörighetskraven kommer troligen få till följd att Migrationsverket i mindre omfattning tvingas entlediga ett offentligt biträde på grund av uppvisade brister i kunskap gällande migrationsprocessen.

Möjligheterna att förklara ett ombud eller biträde obehörigt

Migrationsverket har sett en ökning av användandet av ombud i ärenden som preskriberats, säkerhetsärenden och ansökningar om arbetstillstånd. Det förekommer idag att personer som bedömts vara olämpliga att företräda en sökande som offentligt biträde i stället anmäler sig som sökandes ombud. Migrationsverket anser därför att utredningens förslag att Migrationsverket ska kunna förklara ett ombud obehörigt är en viktig del i arbetet för en effektiv och rättssäker process. Migrationsverket är även positivt inställt till de ändringar

som föreslås i utlänningsdatalagen som är i linje med de förslag som tidigare utredning om utlänningsdatalagen föreslagit.

Ett offentligt biträde ska inte utan tillstånd få sätta någon annan i sitt ställe

Migrationsverket har under de senaste åren sett en ökning av ärenden där ett offentligt biträde använder sig av möjligheten att substituera till en kollega inför asylutredningen. Migrationsverket anser därför att utredningens förslag, att verket ska ge tillstånd till substitutionen, ger verket bättre förutsättningar i förväg att kontrollera om personen som substitutionen avser är lämplig för uppdraget.

Krav på auktoriserade tolkar och översättare i vissa fall

Migrationsverket är positivt till utredningens formulering av 13 kap. 10 a § utlänningslagen (2005:716). Förslaget att Migrationsverket i första hand ska anlita auktoriserad tolk eller översättare, om det finns någon tillgänglig på det språk som önskas, visar att utredningen har förståelse för att det idag råder brist på auktoriserade tolkar i flera språk.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad generaldirektör efter föredragning av verksjuristen Eva Rimsten. I den slutliga beredningen har även rättschefen Carl Bexelius och rättsenhetens chef Åsa Nyblom deltagit.

Maria Mindhammar
Generaldirektör